

KULTURMINNEPLAN for Frosta kommune

DEL 2

Dyregraver, jakt og fiske

Oversikt over registrerte kulturminner :

ARKIV	NAVN PÅ KULTURMINNET	Gårds/Bruksnummer	SIDETALL
7.4.1	Dyregravene ved Storsvetjønna	120/1 Statsalmenning	
	Fangstgroper ved Brattåsen	-	
7.4.2	Dyregrava i Gisetskogen	52/1 Giset	
7.4.3	Jaktbua i Langdalen	42/6 Langdalen	

Her kan du lese mer om dyregraver, jakt og fiske :

FORFATTER	TITTEL	KILDE
Ohlen, Peder	Ælghonj	Frosta før og no 2015
Stavseth, Ola og Boris Kvamme	Elgen på Frosta	Frosta før og no 2015
Østerlie, Arne	Kulturminne ved Brattåsen, Frosta Statsallmenning	Frosta før og no 2018

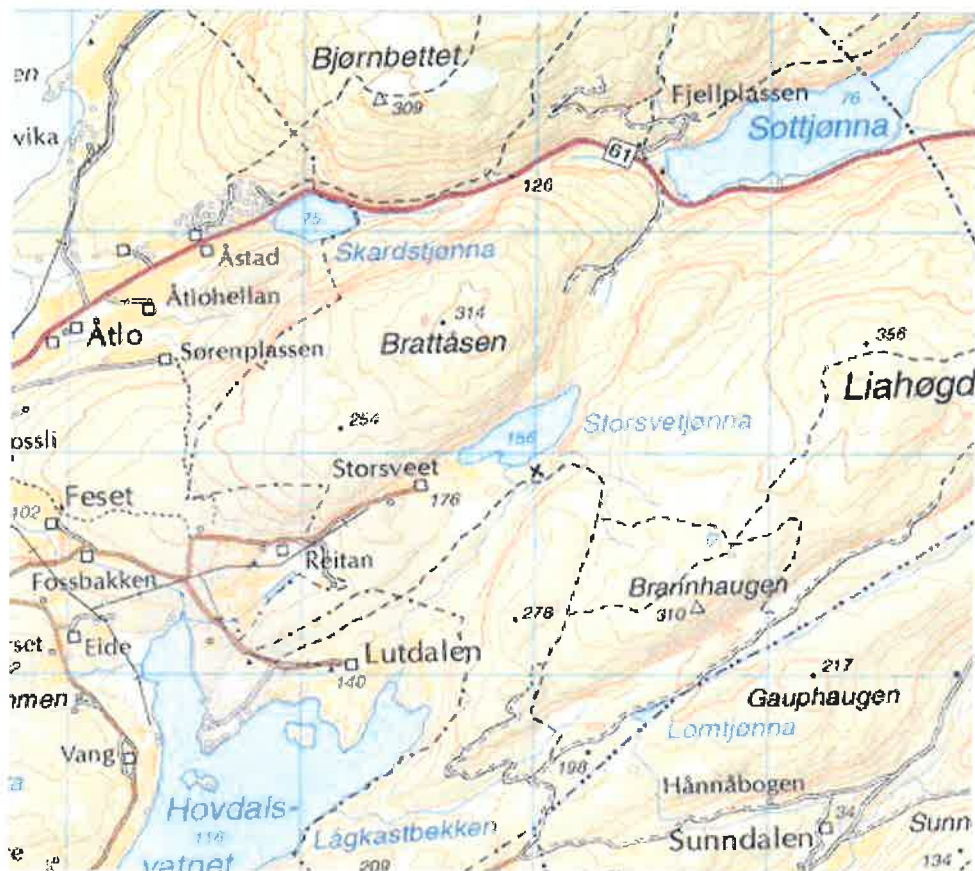
Dyregravene ved Storsvetjønna

De fleste dyregraver/ fangstgroper som er registrert i Norge, befinner seg på Østlandet eller i Trøndelag. Ifølge Wikipedia, regner en med at de ble anlagt fra år 0 til 1300-tallet. Å anlegge et sinnrikt system med fangstgroper, ga effektiv jakt.

På 1500-tallet forsøkte myndighetene å sette en stopper for denne jaktmetoden, På den tiden var elgstammen kraftig redusert, og ble ansett for å være truet. Men en slik jakt-tradisjone lot seg ikke stoppe så lett. Et forbud mot fangstgroper kom i løpet av årene 1863 til 1899.

Dyregraver for elg omtales som "elg-groper". De ble anlagt i trekkveiene til elgen. Der var det naturlige hindringer som gjorde jakta effektiv. I årboka "Frosta - før og no. 2012" kan vi lese noen av Ole Lutdals nedtegnelser. Han beskriver to dyregraver øst i dalen innenfor gården Lutdal. De ligger nedenfor Lutdalshalla innom den bukta av Hovdalsvatnet som kalles "Bjønn". Det er fristende å kople det navnet til dyregravene.

Sør for Storsvetjønnå ligger tre dyregraver. De er merket på kartet med et kryss. På den ene siden er tjønna et hinder for dyr, og på den andre siden er en bratt, nærmest uframkommelig, skrent. Der har også dagens jegere en fin elgpost, for dette er en naturlig trekkvei for elg. Kunnskap om og omtale av disse gropene har gått flere generasjoner tilbake i tid. De tre elggropene ligger på skrå for hverandre med noen meters mellomrom. Det var også vanlig å sette opp ledegjerder av forskjellig materiale for å styre dyra til gropene. Gropene synes å ha målt omkring 4x2 meter. Hvor dype de har vært, er ikke godt å si, ettersom de har rast sammen i årenes løp. Der "Brattås-stien" krysser bekken, er det satt opp et opplysningsskilt like foran der vi finner elggropene. Det ble ordnet av elever og lærere i 2010. Klassen deltok i et landsomfattende prosjekt som ble kalt "Vern et kulturminne".

Lesertips: Wikipedia, Dyregrav

Gn. 120, bnr. 1. Frosta statsallmenning

EU89, UTM-sone 32v: 594001 7057915

Oktober 2018 – Arne og Liv Inger Østerlie

Registrering av kulturminne.

Et kulturminne ved Brattåsen, Frosta Statsallmenning.

Til venstre for bekken som krysser stien ved oppgangen til Brattåsen, finnes et kulturminne. Jeg er klar over at det er to meninger om hva det er.

1. Et krigsminne.

Noen mener det er nedslag fra øvelsesskyting med granater fra andre verdenskrig. Skytingen skal ha skjedd fra Manneset, nedfallet var tre krater i bakken, innenfor Lutdal.

2. Fangstgroper.

Lokalkjente personer, hevdet at de tre fordypningene var fangstgroper, godt kjent før andre verdenskrig. Gropene er naturlig plassert mellom et bratt berg og Storsvetjønnna. De ligger skrått på rekke med jevne mellomrom. De er rektangulære, og synes å ha hatt hjørner og vegger, men er ganske gjengrodd etter så mange år.

Jeg foreslår at fagfolk/eksperter finner ut hva dette er. Gropene i bakken er i alle fall et kulturminne, og da bør de være med i en framtidig plan.

Buset 15/10 2017.

Arne Østerlie.

FROSTA KOMMUNE

REGISTRERING AV KULTURMINNER

Dyregrava i Gisetskogen

Dette er den ene av de to dyregravene i dette området. Slike dyregraver har vært i bruk fra år 0 og utover til 1700-tallet. I Trøndelag var det vanlig med slike dyregraver til fangst av elg.

Lesetips: Wikipedia, Dyregrav

Gn. 52, bn. 1. Giset

EU89, UTM-sone 32v: 5912268 7054700

August 2018 – Peder Ohlen

FROSTA KOMMUNE

REGISTRERING AV KULTURMINNER

Jaktbua i Langdalen

Dette er ei hytte av bak og tømmerstokker som blant anna er brukt under elgjakta. Hytta ligger midt i området til skogens konge.

Gn. 42, bn. 6. Langdalen

EU89, UTM-sone 32v: 586954 7054681

November 2018 – Peder Ohlen